

Kyrkostyrelsens cirkulär nr 27/2021

26.10.2021

Reform av byggnadsunderstödet

Fördelningsgrunderna för understöd för byggande och renovering av kyrkliga byggnader och församlingarnas övriga byggnader, samt för vård av värdefulla kyrkliga föremål behöver ändras från ingången av 2022. Understödet från den statliga finansieringen riktas tydligare till vården av det kulturhistoriskt värdefulla kyrkliga byggnadsarvet och föremålen, medan understödet ur Kyrkans centralfond riktas till renoveringsprojekt, som stöder församlingens verksamhet, samt renoveringar, som är nödvändiga, med tanke på en byggnads användbarhet. Detta cirkulär ersätter cirkulär nr 12/2017. Cirkulär nr 5/2021 gäller understöd för klimatneutrala energisystem.

Understödens nya benämningar är: **Understöd för vård av det kyrkliga kulturarvet** (nuvarande understöd från den statliga finansieringen) och **Renoveringsstöd ur Kyrkans centralfond** (nuvarande understöd ur Kyrkans centralfond).

Understöd för vård av det kyrkliga kulturarvet kan beviljas för de kyrkliga byggnader som avses i kyrkolagen och som är skyddade genom kyrkolagen, lagen om skyddande av byggnadsarvet eller en detaljplan. Understödet kan beviljas för iståndsättning, renovering, restaurering eller konservering av byggnadernas konstruktioner och ytor samt för investeringar i el-, övervaknings- och brandsäkerhetssystem. Understödet kan också beviljas för iståndsättning av gårdsplaner, staket, portar och utomhusbelysning i de aktuella byggnadernas närmaste omgivning. Projekt i anslutning till konservering och bevarande av värdefulla kyrkliga föremål samt iståndsättning av hjältegravar omfattas också av understödet. Ett utlåtande av Museiverket om planen ska i allmänhet begäras och bifogas understödshandlingarna.

Renoveringsstöd ur Kyrkans centralfond kan beviljas för renoveringsprojekt som gäller andra än de skyddade kyrkliga byggnaderna samt för åtgärder som förbättrar de skyddade kyrkliga byggnadernas användbarhet. Understödet kan också beviljas för renoveringsprojekt som gäller kapell, bykyrkor, församlingshem och andra motsvarande byggnader.

Understöd beviljas inte för nybyggnadsprojekt, tillbyggnader, investeringar inom begravningsväsendet, lägergårdar, uthyrda byggnader eller projekt som gäller fastighets- eller bostadsaktier, lös inredning och inte främst för AV-teknik.

Församlingseenhetens kyrkoskattesats ska vara minst 1,5, och gränsen tas i bruk för alla understödsansökningar.

Understöd beviljas inte för projekt där kostnaderna underskrider 20 000 euro, med undantag för planering, kostnader för bakgrundsutredningar såsom byggnadshistoriska utredningar eller färgundersökningar samt projekt för konservering av föremål eller byggnadsdelar. Beviljade understöd på mindre än 20 000 euro betalas som ett engångsbelopp.

Understöd beviljas inte för redan genomförda projekt. I undantagsfall kan understöd dock beviljas för genomförda brådskande renoveringsåtgärder som är nödvändiga för bevarandet av en byggnad eller ett föremål, samt för undersökningar och utredningar i anslutning till dessa. Åtgärderna, undersökningarna och utredningarna ska då ha genomförts under det år som föregår stödbeslutet. I fråga om brådskande renoveringar, där stödet söks i efterskott, ska församlingseenheten vara i kontakt med överarkitekten och skicka de anvisade dokumenten till Kyrkostyrelsens registratorskontor. Vid ansökan om understöd i efterskott ska en detaljerad motivering till det brådskande genomförandet ges, och rapporter över de åtgärder för vilka understöd söks ska lämnas in enligt anvisningarna.

Om genomförandet av projektet förutsätter en administrativ behandling som inte har gjorts, om Museiverket i sitt utlåtande förutsätter att planerna kompletteras eller korrigeras eller om planerna i övrigt är bristfälliga, kan understöd för fortsatt planering och bakgrundsutredning beviljas efter prövning.

Kyrkostyrelsen förbehåller sig också möjligheten att styra understödsmedel till utredningar som omfattar flera församlingar samt till renoveringsförsök och anvisningar. I regel används högst 10 procent av de årliga understödsanslagen för sådana

samprojekt. Kyrkans kulturarvs- och fastighetsförvaltningssystem Basis, som har tagits i bruk i alla församlingar, finansieras som ett samprojekt.

I understödsbeslutet används beräkningsformeln

$$a \times v \times \left(3000 - \left(\frac{t \times 2}{p} + r \right) \times \frac{2}{m+1} \times \frac{0,03}{j} \right) \times \frac{p}{2} \times \left(1 - \left(1,1 - \frac{k}{t} \right)^2 \right) \times j$$

där

a = objektets kulturhistoriska värde

v = projektets nödvändighet med tanke på bevarandet av objektet

t = församlingenshetens skatteinkomster i tusen euro

r = församlingenshetens statliga finansiering i tusen euro

m = antalet kyrkor och begravningskapell som den ekonomiska församlingensheten underhåller och genom kyrkolagen skyddade klockstaplar kan tas i beaktande som talet 0,5 (rättad 5.1.2022)

p = församlingenshetens inkomstskattesats

k = projektets kostnadskalkyl i tusen euro

j = utjämningskoefficient som bestäms enligt understödsobjektens sammanlagda kostnader och det anslag som står till förfogande

Koefficient (a)

1-2 = Objekt av särskilt internationellt eller nationellt värde med tanke på kulturarvet (av särskilda skäl, baserat på bedömning från fall till fall utifrån omständigheterna)

1 = Objekt som är skyddat genom kyrkolagen, lagen om skyddande av byggnadsarvet eller en detaljplan, skyddat objekt på icke detaljplanerat område, objekt som ingår i en byggd kulturmiljö av riksintresse

0,8 = Skyddsobjekt i landskapsplan, objekt som enligt en inventering är av betydelse på landskaps- eller lokalplanet

0,6 = Objekt som ska bevaras på andra grunder i anslutning till skyddet av kulturarvet

0,1-0,4 = Annat objekt

Koefficient (v)

1-2 = Särskilt kritiska åtgärder med tanke på bevarandet av ett värdefullt objekt (av särskilda skäl, baserat på bedömning från fall till fall utifrån omständigheterna)

1 = Nödvändiga åtgärder för renovering av vattentak samt en byggnads klimatskal och bärande konstruktioner, konservering av värdefulla föremål

0,8 = Övriga restaureringsåtgärder som är viktiga med tanke på bevarandet av ett objekt

0,6 = Övriga åtgärder som är viktiga med tanke på användningen av en byggnad

0,1-0,4 = Övriga åtgärder

I den kostnads kalkyl som bifogas ansökan ska de arbeten som är nödvändiga för byggnadens bevarande specificeras enligt anvisningarna.

Om byggnaden har tillhört en församling som under de senaste tre åren har anslutit sig till en annan ekonomisk församlingsenhet, kan understödsprocenten beräknas enligt församlingens senaste skatteinkomster, statliga finansiering och skattesats före sammanslagningen.

I beräkningsformeln beaktas församlingsenhetens skatteinkomster och statliga finansiering enligt det senast fastställda bokslutet. Skattesatsen tas från samma år som skatteintäkterna.

När understödet gäller konservering av föremål eller en byggnadshistorisk utredning ersätts faktorn $\left(1 - \left(1,1 - \frac{k}{t}\right)^2\right)$ i beräkningsformeln av faktorn 1.

För byggnadshistoriska utredningar och färgundersökningar beviljas ett understöd på minst 50 procent, när dessa anknyter till planeringen av ett byggnadsrenoveringsprojekt.

För konservering av föremål kan efter prövning beviljas ett understöd på 70 procent, trots att den beräknade understödprocenten är lägre. Från 2024 (Kyrkans kulturarvsstrategi) är en förutsättning för beviljande av understöd att församlingens inventering av värdefulla föremål har sparats i Basis.

För projekt som gäller grundlig renovering och ändring av skyddade kyrkliga byggnader kan understöd beviljas både från den statliga finansieringen och ur Kyrkans centralfond. Fördelningen och beräkningen av understödsbeloppet görs på basis av specifikationen i kostnadskalkylen. Understöd för planeringskostnaderna beviljas från den statliga finansieringen.

Trots att understöd på basis av beräkningsformeln inte kan beviljas, kan understöd för brådskande renoveringar och konserveringar av bärande konstruktioner, klimatskal eller inredning som är nödvändiga för bevarandet av en skyddad kyrklig byggnad av internationell eller nationell betydelse beviljas efter prövning.

Ansökan om understöd

Ansökningarna skickas till Kyrkostyrelsen en gång per år före årets slut.

Ansökningsblanketten och nödvändiga bilagor skickas elektroniskt. Separata anvisningar om de nödvändiga bilagorna ges via kyrkans intranät. Ansökningarna behandlas utgående från de dokument som den sökande lämnat in. Kyrkostyrelsen kan be församlingen komplettera sin ansökan. Uppgifterna om understödsobjekten ska vara sparade i Basis. Med hjälp av systemet hålls uppgifterna om kyrkans värdefulla egendom aktuella och den nödvändiga rapporteringen möjliggörs.

Hur finansiering från annat håll inverkar avgörs från fall till fall. Finansieringen från annat håll samt dess användningsändamål ska alltid meddelas så noggrant som möjligt i ansökan.

Utbetalning av understöd

Det maximala understödsbelopp som beviljas på en gång för ett projekt är 1 000 000 euro. Understödsprocenten kan vara högst 80 procent. Understöd utbetalas enligt de faktiska kostnaderna. Beslutet gäller både understödsprocenten och understödsbeloppet, som avrundas till närmaste 100 euro. Om den kostnadskalkyl som ligger till grund för beslutet överskrids, betalas understödet således enligt det beviljade maximala understödsbeloppet. Om kostnadskalkylen underskrids betalas understödet enligt den beviljade understödsprocenten.

Understöd på mindre än 20 000 euro betalas som ett engångsbelopp. Storleken på en betalningspost kan vara högst 100 000 euro. I samband med utbetalningsbegäran ska projektets tidtabell och tidpunkten för de återstående utbetalningarna meddelas. Före utbetalningen av den sista betalningsposten ska en illustrerad renoveringsrapport sparas

i Basis. I samband med slutbetalningen ska församlingen lämna in revisorns utlåtande. Storleken på den sista betalningsposten ska vara minst 20 000 euro.

Beslutet är i kraft det år understödet beviljas och de följande tre åren. Församlingen kan inte ansöka om förlängning av understödets giltighetstid, utan efter tre år måste en ny ansökan lämnas in.

Närmare information:

Ärenden som gäller fördelningen av understöd:

överarkitekt Edla Mäkelä tfn 050 591 7665, edla.makela(at)evl.fi

Utbetalning och redovisningar:

Markku Vasara 040 142 5194, markku.vasara(at)evl.fi

Kyrkostyrelsen

Pekka Huokuna
kanslichef

Pirjo Pihlaja
ecklesiastikråd

ISSN 1797-0334